

AUST-AGDER TINGRETT

DOM

Avsagt: 07.01.2008
Saksnr.: 07-062693TVI-AUAG
Dommer: Tingrettsdommer Odd Douzette
Saken gjelder: erstatningskrav

Nils Even Pettersen

Advokat Tor Jacob Aabelvik

mot

Inger Bodin

Advokat Bjørn Rener-Larsen

Det ble avsagt slik

d o m :

Saken gjelder krav om erstatning for påstått brudd på profesjonsansvaret i form av mangelfullt utført regnskapsoppdrag.

Sakens bakgrunn :

Nils Even Pettersen drev i flere år et enkeltmannsforetak med import og salg av svømmebasseng med tilhørende utstyr. Firmaet ble drevet under navnet Bassengimport Pettersen fram til 2002/2003.

Pettersen tok høsten 2002 kontakt med Ernst & Young for å få råd med hensyn til å omgjøre selskapet til aksjeselskap. Samme høst ble selskapet Bassengimport AS stiftet.

Våren 2003 kjøpte Bassengimport AS opp enkeltmannsforetaket, og virksomheten ble ført videre i aksjeselskaps form. Ernst & Young fungerte som selskapets revisor.

Nils Even Pettersen eide alle aksjene i Bassengimport AS. Han var også styreformann. Det var ansatt egen daglig leder.

Bassengimport AS hadde det første halve året en intern regnskapsfører. Regnskapet ble imidlertid ikke ført tilfredsstillende etter konverteringen til den nye selskapsformen. Det var herunder et problem at aksjeselskapet fortsatte å utstede fakturaer med det gamle enkeltmannsforetaket som adressat. Også regninger ble sendt og honorert i det gamle selskapets navn. Det var derfor behov for å styrke regnskapsfunksjonen i selskapet.

Inger Bodin ble engasjert som ny ekstern regnskapsfører. Hun drev på denne tiden eget regnskapsfirma sammen med en kollega. Hun skulle arbeide sammen med selskapets egen regnskapsmedarbeider.

Bodin begynte sitt arbeid i juli 2003.

Det fremkom etter hvert at selskapet gikk svært dårlig økonomisk. I november begjærte selskapet oppbud. Den 26. november 2003 ble selskapet tatt under konkursbobehandling ved Aust-Agder tingrett.

Nils Even Pettersen har fått pågang fra kreditorer som mener de har inngått avtale med hans personlige selskap og ikke aksjeselskapet som ble slått konkurs. Kravene mot Pettersen er etter det opplyste kommet opp i ca 1 500 000,-.

Nils Even Pettersen har reist flere sivile søksmål rettet mot ansatte i selskapet, revisor, regnskapsfører og advokat som har ytet selskapet bistand.

Han krever i denne saken erstatning av regnskapsfører idet han mener hun kan holdes ansvarlig for den etterfølgende pågang av kreditorer mot ham privat, samt tap han har lidt ved at selskapet måtte begjære oppbud.

Saksøkeren har i det vesentlige anført:

Inger Bodin har begått feil som profesjonsutøver. Hun skulle som regnskapsfører og som den profesjonelle part, ha sørget for at det ble benyttet rett partsforhold i faktura til og fra selskapet.

Hun var som regnskapsfører forpliktet til skriftlig å varsle selskapet om denne mangelen fordi det har betydning for avgiftsberegningen.

Videre har Bodin begått feil ved at hun ikke skriftlig har bekreftet oppdraget hun hadde for selskapet. Etter lov om autorisasjon av regnskapsførere § 3 følger at hun var forpliktet til å opprette en skriftlig oppdragsavtale.

Videre anføres at Bodin har påtatt seg et oppdrag for Bassengsimport AS som hun ikke hadde ressurser til å fullføre.

Oppdraget var todelt. For det første skulle hun reparere for dårlig ført regnskap fra 1. januar til ut juni måned i 2003. for det andre skulle hun før løpende regnskap.

Hun utførte ikke tilfredsstillende forundersøkelser før hun påtok seg oppdraget. Hun skulle ha sagt fra seg oppdraget når hun forstod at hun ikke ville klare å gjennomføre det.

Allerede ved utgangen av august måned i 2003 burde hun vært klar over at oppdraget ble en for stor belastning i forhold til de ressurser hun valget å sette inn. Behovet til en langt større bruk av regnskapsressurser enn det Bodin la i det.

Brevet fra revisor av 9. oktober 2003 viser at Bodin ikke klarte oppgaven.

Bodin klarte ikke å få frem den oversikt over selskapets økonomiske situasjon som var nødvendig for å kunne foreta grep for å redde selskapet og redusere kravene. Hun hadde ikke nok fokus på å rette opp det forhold at inntekter og utgifter ble tilordnet riktig rettssubjekt.

Erstatningskravet kan grunnes både på det alminnelige uaktsomhetsansvar eller selskapsloven § 2-43 fordi Bodin var deltaker i et selskap med delt ansvar.

Erstatningskravet må fastsettes skjønnsmessig.

Pettersen fremmer kravet personlig og ikke på vegne av Bassengsimport AS som selskapets styreformann.

Hans krav er ikke foreldet slik Bodin har anført.

Han nedla slik påstand:

1. Inger Bodin dømmes til å betale til Nils Even Pettersen erstatning fastsatt etter rettens skjønn, men begrenset oppad til 1 million kroner.
2. Inger Bodin dømmes til å betale sakens omkostninger inklusiv renter i hht. forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer.

Saksøkte har i det vesentlige anført:

Inger Bodin påstår seg frifunnet. Hun har anført at det ikke foreligger noen erstatningsbetinget uaktsomhet fra hennes side. Det er heller ikke påvist noe økonomisk tap som har sin årsak i de påståtte tap og den påståtte uaktsomhet fra hennes side.

Nils Even Pettersen har uansett medvirket til de tap som er oppstått slik at hun må frifinnes. Det er Pettersens egen opptreden som er hovedårsaken til at skade er oppstått.

Uansett er kravet foreldet. Kravet er reist for forliksrådet mot selskapet Bodin drev. Partskonstellasjonen ble først rettet for forliksrådet til den nåværende, etter at foreldelsesfristen var utløpt.

Saksøkte har nedlagt slik påstand:

1. Inger Bodin frifinnes.
2. Nils Even Pettersen dømmes til å betale sakens omkostninger med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.

Rettens vurdering:

Innledningsvis nevner retten at den påståtte berettigede for kravet, er Nils Even Pettersen personlig. Han har ikke fremmet krav på vegne av Bassengimport AS, i egenskap av styreformann og eier av dette selskapet. Slikt krav kunne han ha reist selv om selskapet har vært under konkursbobehandling. Pettersen har anført at han personlig uansett er det riktige rettighetssubjektet i henhold til kravet og samtlige anførsler kravet bygger på. Spørsmålet om det er det tidligere selskapet eller det er Pettersen personlig som er å anse som berettiget for hele kravet, har vært tatt opp av retten under hovedforhandlingen.

Saksøkte har imidlertid ikke anført at Pettersen ikke kan gjøre hele erstatningskravet direkte gjeldende ovenfor Bodin. Retten må derfor legge til grunn at de feil og mangler som påstås begått overfor selskapet, også kan gjøres gjeldende av Pettersen personlig.

Partene er ikke uenige om at Bodins oppdrag for Bassengimport AS var todelt. Hun skulle føre et løpende regnskap for selskapet, og hun skulle gjennomgå tidligere regnskap for å bringe dette i orden.

Hun startet sitt arbeid i juli 2003 og avsluttet det i tilknytning til konkursen i november samme år. Hun virket som regnskapsfører i ca 4 måneder.

Som regnskapsfører rapporterte hun til daglig leder i selskapet.

Retten er enig med Pettersen i at det foreligger brudd på regnskapsførerloven § 3 ved at Bodin ikke har opprettet skriftlig oppdragsavtale med Bassengimport AS. Det er også på det rene at bruken av feil navn på inngående og utgående faktura er brudd på skatte- og merverdiavgiftsloven, og derfor skulle vært skriftlig påpekt overfor selskapet av regnskapsfører.

Selv om disse feilene foreligger, er det ikke tilstrekkelig for å konstatere erstatningsplikt. Det kreves ytterligere at feilene har ført til et økonomisk tap for Pettersen som ellers ikke ville ha oppstått.

De tap som påstås pådratt Pettersen, er krav fra kreditorer som er rettet mot ham privat fordi Bassengimport AS har brukt hans personlige firma som kontraktsmotpart på inngående og utgående fakturaer. For de utgående faktura har Pettersen på denne måten blitt gjort ansvarlig for garantiansvar knyttet til salg av bassenger.

Etter rettens vurdering foreligger ikke årsakssammenheng mellom de påståtte mangler fra regnskapsførers side og tapet.

Det er på det rene at daglig leder i Bassengimport AS fullt ut var klar over at det ble benyttet feil navn på inngående og utgående faktura i selskapet. Beslutningen om å bruke feil navn på fakturaene, ble tatt av bedriften og ikke av regnskapsføreren. Også Pettersen var kjent med at feil navn ble brukt. Han har forklart at han tok opp spørsmålet med advokat for å få vurdert konsekvensene for ham personlig ved bruk av hans gamle firmanavn på fakturaene.

Retten legger til grunn at Bodin, som hun forklarte i retten, påpekte forholdet overfor selskapet. Selskapet var etter dette fullt på det rene med at det her ble begått en feil.

Bruken av feil navn som kontraktsmotpart i de avtaler selskapet inngikk, var også tema i møte mellom revisor, regnskapsfører og selskapet i september 2003. Det ble da påpekt fra revisors side at forholdet måtte bringes i orden.

Bodin har som regnskapsfører ikke selv skrevet ut eller på annen måte foranlediget at det ble benyttet faktura med feil partsangivelse. Hennes oppgave som regnskapsfører i forhold til selskapet, var å påpeke feilen slik at selskapet selv kunne bringe forholdet i orden.

Retten finner etter dette at hun ikke i forhold til selskapet har handlet uaktsomt på en slik måte at det kan medføre erstatningsansvar.

I forhold til Pettersen selv har Bodin ikke hatt noe oppdrag. Det er Bassengimport AS som feilaktig har handlet slik at Pettersen personlig er blitt krevd for gjeld. Retten kan ikke se at Bodins rolle som regnskapsfører for selskapet, medfører at hun blir ansvarlig for selskapets handlinger overfor Pettersen personlig. Retten viser her til den tilsvarende vurderingen som er gjort ovenfor med hensyn til Bodins ansvar overfor Bassengimport AS. De samme momenter tilsier at hun heller ikke har handlet uaktsomt overfor Pettersen selv.

Alene det forhold at oppdragsavtalen mellom Bodin og Bassengimport AS ikke er skriftlig utformet, kan etter rettens vurdering ikke ha medført noe økonomisk tap for Pettersen. Partene har som nevnt ikke vært uenig om innholdet av denne avtalen. Det er ikke påpekt noe som konkret viser at manglende skriftlighet har ført til de påståtte tap.

Videre er det påstått at Bodin på et tidligere tidspunkt skulle ha frambrakt et ajourført regnskap. Når hun ikke gjorde dette, ble selskapet forhindret fra å gjøre nødvendige grep for å redde selskapet fra ytterligere tap.

Det er påstått at Bodin ikke brukte tilstrekkelige ressurser på å utføre oppdraget sitt, og at hun skulle ha sagt fra seg oppdraget da hun forstod at arbeidet oversteg hva hun kunne bruke av ressurser på dette.

Retten viser til at det var klart for selskapet at den økonomiske situasjonen var vanskelig allerede våren 2003. Revisors forklaring viser at den likviditetsmessige situasjonen var vanskelig, og selskapet manglet regnskapsmessig oversikt da Bodin begynte sitt arbeid i juli. De ferdigstilte av perioderegnskap som Bodin frembrakte, viste allerede i august 2003 at aksjekapitalen var tapt. Det ble avholdt møte mellom revisor, selskapet og regnskapsfører i september 2003 bl.a. med selskapets vanskelige økonomiske situasjon som tema.

Retten finner ikke grunnlag for at Bodin på et tidligere tidspunkt skulle ha utarbeidet en mer ajourført regnskapsinformasjon for selskapet. Det er ikke påpekt forhold ut over en ren påstand fra Pettersen side, om at regnskapsarbeidet ikke var utført med tilstrekkelig hurtighet. Bodin har forklart at arbeidet ble mer omfattende enn først antatt, etter hvert som feilene i det allerede førte regnskapet viste seg. Retten kan ikke se at hun kan klandres for ikke å ha grepet tilstrekkelig fatt i problemene på et tidligere tidspunkt. Det er ikke fremlagt grunnlag for at hennes oppdrag - verken i følge den foreliggende avtale eller ut fra gjeldende normer i bransjen - her har overtrådt grensene for det akseptable.

Pettersen har anført at regnskapsfører skulle ha gjort grundigere undersøkelser før hun påtok seg oppdraget slik at omfanget av det ble klart for henne på et tidligere tidspunkt.

Det er ikke fremlagt opplysninger om at Bodin ikke foretok de undersøkelser som var i samsvar med det som er i samsvar med en gjeldende og forsvarlig bransjenorm i den foreliggende situasjon.

Etter rettens vurdering skyldes manglende ”grep” fra selskapets side for å hindre ytterligere tap etter at Bodin ble engasjert, en vanskelig personalkonflikt i forhold mellom daglig leder og ansatte på den ene siden, og Pettersen som styreformann og eneier på den andre siden. Dette gikk så langt at Pettersen i mai 2003 annonserte i avisen etter konsulentbistand til ”å få de ansatte til å utføre de ordrer som blir gitt”. Den andre hovedårsaken fremstår å være den manglende økonomiske styringen av selskapet i tiden forut for at Bodin ble engasjert.

Etter dette frifinnes Bodin for erstatningskravet.

Pettersen skal etter tvistemålsloven § 172 første ledd erstatte Bodin hennes nødvendige omkostninger med saken. Adv. Rener-Larsen har inngitt omkostningsoppgave med kr. 39 687,50 inklusiv omkostninger for forliksrådet med kr. 9 687,50. Kravet omfatter merverdiavgift.

Advokat Rener-Larsen har telefonisk overfor retten bekreftet at Bodin som regnskapsfører får fradrag for merverdiavgiften. Denne kan da ikke også dekkes inn gjennom saksomkostningskravet.

Salær for forliksrådet eks. mva. er oppgitt til 7 750 kroner og for tingretten med kr. 24 000,-.

Det er ikke kommet innsigelser til omkostningsoppgaven.

Retten legger kravet til grunn etter ovennevnte korrigerings, dvs. med kr. 31 750,-.

D o m s s l u t n i n g :

1. Inger Bodin frifinnes.
2. Nils Even Pettersen dømmes til innen 2 –to- uker etter forkynnelse av denne dom å betale Inger Bodin hennes saksomkostninger med kr. 31 750,- trettientusensju-hundreogfemti- med tillegg av forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd fra forfall til betaling skjer.

Retten hevet

Dommen kan påankes til lagmannsretten. Anken må erklæres direkte for tingretten innen 1 – en – måned fra dommen er forkynt.

Ankeerklæringen må være underskrevet eller medunderskrevet av en advokat. Den ankende part kan også henvende seg til rettens kontor og får ankeerklæringen nedtegnet og undertegnet der.

Samtidig med ankeerklæringen må den ankende part innbetale ankegebyr, som er 24 ganger rettsgebyret. Dersom hovedforhandlingen varer mer enn en dag, påløper ytterligere gebyr. Dersom anken gjelder en formuesverdi under 50 000 kroner, kan den ikke fremmes uten samtykke fra lagmannsretten. Søknad om samtykke må i slike tilfeller innsendes samtidig med ankeerklæringen.